ਸੰਯੁਕਤ ਭਾਰਤ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ

ਬਨਾਮ

ਐਂਟੀਕਿਊ ਆਰਟ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ

(2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3284)

28 ਮਾਰਚ, 2019

[ਏ. ਐੱਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ ਅਤੇ ਅਜੈ ਰਸਤੋਗੀ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996 - ਐੱਸ. 11 (6)-ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ-ਜਵਾਬਦੇਹ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ ਲਈ ਗਈ ਅੱਗ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਤਰੇ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ-ਉਸ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਉਸ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਸਮਝੌਤਾ-11 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ, ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿੰਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਇਕਲੌਤਾ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ-ਅਪੀਲ' ਤੇ ਕਿਹਾ: ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਉੱਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਸੁਲਝਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ-ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ 11 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧ ਜਤਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਉੱਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ

ਨਾਲ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ-ਕੋਈ ਸਹਾਇਕ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-ਇਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਸੁਲਝਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਰੱਖਿਆਃ 1.1 ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅੱਗ ਦੀਆਂ ਦੋ ਘਟਨਾਵਾਂ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਸਰਵੇਅਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਅੱਗਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਈ-ਮੇਲ ਭੇਜੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਜਵਾਬ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 12 ਜੁਲਾਈ, 2016 ਨੂੰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕੀਤੀ ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

27 ਜੁਲਾਈ, 2016 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੇ ਯੂ-ਟਰਨ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ/ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬਿੰਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ। ਇਹ ਵਾਕੰਸ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ/ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜੋ ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਇਬ ਹੈ।

1.2 ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਹੀ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਸਾਲਸੀ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਬੋਘਾਰਾ ਪੋਲੀਫੈਬ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ (2009) 1 ਐੱਸ.ਸੀ.ਸੀ. 267: [2008] 13 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 638; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਮਾਸਟਰ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਕੰ. (2011) 12 ਐੱਸ.ਸੀ.ਸੀ. 349 : [2011] 5 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 853; ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਜੀਨਸ ਪਾਵਰ ਇਨਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਲਿਮਿਟੇਡ (2015) 2 ਐੱਸ.ਸੀ.ਸੀ. 424 : [2014] 12 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 360 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਡੂਰੋ ਫੈਲਗੁਏਰਾ ਐਸ.ਏ. ਬਨਾਮ ਗੰਗਾਵਰਮ ਪੋਰਟ ਲਿਮਿਟੇਡ (2017) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 729 : [2017] 10 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 285 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2014] 12 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 360	'ਤੇ ਨਿਰਭਰ	ਪੈਰਾ 9
[2008] 13 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 638	ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ	ਪੈਰਾ 12
[2011] 5 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 853	ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ	ਪੈਰਾ 14

[2017] 10 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 285 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਰਾ 20

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ 2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3284

2017 ਦੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 105 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 30.05.2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ No.3285 ਦੇ ਨਾਲ।

ਵਿਨੀਤ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਯਾਸਿਰ ਰਉਫ, ਓਬੀਰੂਪ ਘੋਸ਼, ਵਿਸ਼ਾਲ ਘੋਰੀ, ਮੋਹਿਤ ਪਾਲ, ਵਕੀਲ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਧਰੁਵ ਮਹਿਤਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਰਾਹੁਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਪੀ. ਐੱਨ. ਪੁਰੀ, ਵਿਵੇਕ ਸਿੱਬਲ, ਵਕੀਲ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਰਾਸਟੋਗੀ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ 30 ਮਈ, 2017 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 (ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਕਟ" ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੰਨਦਿਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

3. ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸੰਖੇਪ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾਅਵੇਦਾਰ 78, ਕਿਲੋ ਮਾਈਲ ਸਟੋਨ, ਕਰਹਾਂਸ ਪਿੰਡ, ਮੇਨ ਜੀ. ਟੀ. ਰੋਡ, ਸਮਾਲਖਾ, ਪਾਣੀਪਤ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਆਪਣੀ ਫੈਕਟਰੀ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ 29 ਜੂਨ, 2013 ਅਤੇ 10 ਅਕਤੂਬਰ, 2013 ਨੂੰ ਦੋ ਸਟੈਂਡਰਡ ਫਾਇਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਤਰੇ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਸਨ। 25 ਸਤੰਬਰ, 2013 ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 25 ਅਕਤੂਬਰ, 2013 ਨੂੰ ਸ਼ਾਰਟ ਸਰਕਟ ਕਾਰਨ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਸਰਵੇਅਰਜ਼ ਐਂਡ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਸਰਵੇਅਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਤੱਥ ਖੋਜ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਜਾਂਚਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਰਵੇਅਰ ਦੁਆਰਾ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਈ-ਮੇਲ ਭੇਜ ਕੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। 2,81,44,413/- ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮਿਤੀ 25 ਅਕਤੂਬਰ, 2013 ਨੂੰ ਸੰਕਲਿਤ ਰਕਮ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਈ-ਮੇਲ ਦਾ ਸਾਰ 2017 ਦੇ ਐੱਸਐੱਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 23956 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਨੁਲਗ ਪੀ-2 ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈਃ -

“ ਤੋਂਃ ਜੈਪ੍ਰਕਾਸ਼1@ ਯੂ.ਆਈ.ਆਈ.ਸੀ. ਕੋ. ਆਈ.ਐਨ.

ਭੇਜਿਆਃ ਵੀਰਵਾਰ, ਮਈ 05,2016 1: 23 ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਨੂੰਃ ਵਿਮਲ ਸਿੰਘ

ਸੀਸੀਃ ਸੰਗੀਤਾ ਗੁਪਤਾ @ ਯੂ.ਆਈ.ਆਈ.ਸੀ. ਕੋ. ਆਈ.ਐਨ.; ਵਿਜੇਸ਼ਰਮਾ @ ਯੂ.ਆਈ.ਆਈ.ਸੀ.

ਕੋ. ਆਈ.ਐਨ. ਨਰੇਸ਼ਚੰਦੋਲੀਆ @ ਯੂ.ਆਈ.ਆਈ.ਸੀ. ਕੋ. ਆਈ.ਐਨ.

ਵਿਸ਼ਾਃ ਅੱਗ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਮਿਤੀ 25.10.2013

ਸਰ/ਮੈਡਮ,

ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ 2,81,44,413/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। (ਰੁ. 88,18,691 ਪੀ ਅਤੇ ਐੱਮ 7,32,382 ਰੁਪਏ। ਐੱਫ. ਐੱਫ. ਐੱਫ. 3,61,049 ਰੁਪਏ। ਮੁਕੰਮਲ ਮਾਲ, 1,95,66,389 ਰੁਪਏ। ਫਾਇਰ ਫਾਈਟਿੰਗ ਐਕਸ. 59,000 ਰੁਪਏ. ਮਲਬਾ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਲਾਗਤ ਰੁਪਏ। 88, 187 ਕੁੱਲ ਰੁ. 2,96,25,698)

ਘੱਟ ਵਾਧੂ 5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ 14,81,285 ਰੁਪਏ। = 2,81,44,413ਰੁਪਏ।) ਮਿਤੀ 25.10.2013 ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ (ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 0407001113C101515001)

ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

1. ਸਬੰਧਤ ਬੈਂਕ "ਇੰਡੀਅਨ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਬੈਂਕ, ਡਿਫੈਂਸ ਕਲੋਨੀ ਸ਼ਾਖਾ" ਤੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ।

ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਜਿਸ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਐੱਨ. ਈ. ਐੱਫ. ਟੀ. ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

2. 19100/ ਰੁਪਏ ਦਾ ਰੀ-ਇਨਸਟੇਟਮੈਂਟ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰੋ

3. ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਬਿੱਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ

4. ਮਲਬੇ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਬਿੱਲ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ।

5. 2,81,44,413/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਬੰਦੋਬਸਤ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ।

ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ

ਜੈਪ੍ਰਕਾਸ਼

ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ

ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ

10203, ਤੀਜੀ ਮੰਜ਼ਲ, ਜਮੁਨਾ ਹਾਊਸ,

ਪਦਮ ਸਿੰਘ ਰੋਡ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-110005

ਮੋਬਾਈਲ : 9910791508

ਫ਼ੋਨਃ 28755967, 28755419

ਜੈਪ੍ਰਕਾਸ਼1@ ਯੂ.ਆਈ.ਆਈ.ਸੀ. ਕੋ. ਆਈ.ਐਨ. "

4. ਉਸੇ ਮਿਤੀ, 5 ਮਈ, 2016 ਨੂੰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਗਣਨਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਅਤੇ ਉਸ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵੇਰਵੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਗਏ ਈ-ਮੇਲ ਅਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਦਾ ਸਾਰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈਃ -

“ ਵਿਰੋਧੀ ਕਲਾ

ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ

(ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਐਕਸਪੋਰਟ ਹਾਊਸ)

ਪਾਨੀਪਤ ਦਫਤਰਃ 78 ਕੇ. ਐੱਮ. ਸਟੋਨ, ਜੀ. ਟੀ. ਰੋਡ, ਕਰਹਾਂਸ ਪਿੰਡ, ਤਹਿਸੀਲ ਸਮਾਲਖਾ, ਪਾਣੀਪਤ-132103 (ਭਾਰਤ)

ਟੀਃ 0091-180-3003300 (100 ਲਾਈਨਾਂ), ਐੱਫਃ 0091-180-3003311

ਈਃ ਆਈ.ਐਨ.ਐਫ.ਓ.@ ਪੁਰਾਤਨ ਕਲਾ ਨਿਰਯਾਤ. ਕਾਮ,: ਡਬਲਯੂ.ਡਬਲਯੂ.ਡਬਲਯੂ. ਐਂਟੀ-ਕਾਰਟ ਐਕਸਪੋਰਟਸ. ਕਾਮ

ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ 05.05.2016

ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ

10203,3ਵੀਂ ਮੰਜ਼ਲ, ਜਮੁਨਾ ਹਾਊਸ

ਪਦਮ ਸਿੰਘ ਰੋਡ

ਕਰੋਲ ਬਾਗ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।

ਕਿਸਮ ਦਾ ਐਟਨਃ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੈਪ੍ਰਕਾਸ਼

ਵਿਸ਼ਾਃ ਅੱਗ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਮਿਤੀ 25.10.2013

ਪਿਆਰੇ ਸਰ,

ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੀ ਤੁਹਾਡੀ ਈਮੇਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼/ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ/ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

1. ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਖਾਤੇ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਐੱਨ. ਈ. ਐੱਫ. ਟੀ. ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਧਾ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਈਮੇਲ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ।

2. ਰੁਪਏ.19100-ਦੇ ਮੁੜ-ਸਥਾਪਨਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਲੇਮ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਕੱਟ ਲਓ।

3. ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਲ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

4. ਮੂਲ ਵਿੱਚ ਮਲਬਾ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਬਿੱਲਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਵੱਖਰਾ ਪੱਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸਵੈ-ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਹੈ। ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਸਾਡੇ ਪੱਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

5. ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ 413/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਬੰਦੋਬਸਤ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ/ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮਿਲਣਗੇ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸਾਡੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ।

ਤੁਹਾਡੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ,

ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਲਾ ਨਿਰਯਾਤ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਈ

ਅਸ਼ੋਕ ਜੈਨ

ਚੇਅਰਮੈਨ "

“ ਵਿਰੋਧੀ ਕਲਾ

ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ

(ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਐਕਸਪੋਰਟ ਹਾਊਸ)

ਪਾਨੀਪਤ ਦਫਤਰਃ 78 ਕੇ. ਐੱਮ. ਸਟੋਨ, ਜੀ. ਟੀ. ਰੋਡ, ਕਰਹਾਂਸ ਪਿੰਡ,

ਤਹਿਸੀਲ ਸਮਾਲਖਾ, ਪਾਣੀਪਤ-132103 (ਭਾਰਤ)

ਟੀਃ 0091-180-3003300 (100 ਲਾਈਨਾਂ), ਐੱਫਃ 0091-180-3003311

ਈਃ ਆਈ.ਐਨ.ਐਫ.ਓ.@ ਪੁਰਾਤਨ ਕਲਾ ਨਿਰਯਾਤ. ਕਾਮ,: ਡਬਲਯੂ.ਡਬਲਯੂ.ਡਬਲਯੂ. ਐਂਟੀ-ਕਾਰਟ ਐਕਸਪੋਰਟਸ. ਕਾਮ

05.05.2016

ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਬੰਦੋਬਸਤ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ

ਅਸੀਂ, ਐਂਟੀਕ ਆਰਟ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ, 78 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸਟੋਨ, ਕਰਹਾਂਸ ਪਿੰਡ, ਤਹਿਸੀਲ ਸਮਾਲਖਾ, ਪਾਣੀਪਤ-132103, ਹਰਿਆਣਾ ਆਪਣੇ ਅੱਗ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੰ. 0407001113 ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤਤਾ ਦੇ 25.10.2013 ਮਿਤੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ C101515001।

ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਲਾ ਨਿਰਯਾਤ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਈ

ਐਸਡੀ/-

ਅਸ਼ੋਕ ਜੈਨ

ਚੇਅਰਮੈਨ "

5. 2017 ਦੇ ਐੱਸਐੱਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 23963 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ 25 ਸਤੰਬਰ, 2013 ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਇਹ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤੱਥ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਸੈਟਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 2,20,36,840/-

6. ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਦੋਵੇਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ 25 ਸਤੰਬਰ, 2013 ਅਤੇ 25 ਅਕਤੂਬਰ, 2013 ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਨਿਬੇੜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। 11 ਜੁਲਾਈ, 2016 ਵਿੱਚ ਮੁੱਢਲੀ ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਆਦਿ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਮੇਤ ਗਣਨਾ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁੱਝ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਆਦਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 20 ਜੁਲਾਈ, 2016 ਨੂੰ ਈ-ਮੇਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 27 ਜੁਲਾਈ, 2016 ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦਾਅਵਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਲਗਭਗ 11 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਛੁੱਟੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ

ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁੱਢਲਾ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਬਿੰਦੀਆਂ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ 11 ਜਨਵਰੀ, 2017 ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) (ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਕਟ" ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ 'ਤੇ ਬਿੰਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ' ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ।

7. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਪੱਤਰ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸਾਲਸੀ ਵਿਵਾਦ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਟੈਂਡਰਡ ਡਿਸਚਾਰਜ ਪੇਪਰ ਉੱਤੇ ਬਿੰਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਉੱਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਤਾਕਤ ਪਾਈ ਹੈ, 27 ਜੁਲਾਈ, 2016 ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਲਗਭਗ 11 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

8. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6 ਏ) ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜੋ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ, 2015 ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡੇ ਗਏ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਸੀ, ਸਾਲਸੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਣਾ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕਲੌਤਾ ਸਾਲਸੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ।

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਨੀਤ ਮਲਹੋਤਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਬਚਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਬਚਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਕਥਿਤ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ 11 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਡਿਸਚਾਰਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਡਿਸਚਾਰਜ ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁੱਢਲਾ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਗਭਗ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ।

10. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6ਏ) ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ, 2015 ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਂਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਸੀਮਤ

ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ/ਵਿਵਾਦ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇ। ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਸੁਲਝਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਸਾਲਸੀ ਵਿਵਾਦ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਧਿਰ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ 11 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 11 (6) ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ।

11. ਕਾਂਟਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਧਰੁਵ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਤਣਾਅ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਉਸ ਕੋਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਲਝਾਏ ਗਏ ਬਿੰਦੀਆਂ ਉੱਤੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੋਹੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਏ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਇੱਕ ਧਾਰਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਲਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

12. ਬੀਮਾ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀ ਪੱਤਰ

ਉੱਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੁੱਟੀ ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਸੀ ਜਾਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਸਮਝੌਤੇ, ਰਸੀਦ ਜਾਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਬੋਘਾਰਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੋਲੀਫੈਬ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ 2009 (1) ਪੈਰਾ 44 ਉੱਤੇ ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 267 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ -

“ 44. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਬੰਦੋਬਸਤ ਰਸੀਦ ਜਾਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਨਿਬੇੜਾ ਸਹੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਤਿੰਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ/ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ”

13. ਇਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਕਦੋਂ ਦਾਅਵੇ ਮਨਮਾਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਉਦਾਹਰਣ (ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ) ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ/ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਕੋਈ ਸਾਲਸੀ

ਵਿਵਾਦ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਪੈਰਾ 52 ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਨਾਮ ਬੋਘਾਰਾ ਪੋਲੀਫੈਬ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (ਉੱਪਰ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰਃ -

“52. ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁੱਝ ਉਦਾਹਰਣ (ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ) ਹਨ ਕਿ ਕਦੋਂ ਦਾਅਵੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਜਦੋਂ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਨਿਬੇੜਾ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈਃ

(i) ਇੱਕ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸੁਲ੍ਹਾ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

(ii) ਇੱਕ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਕਈ ਦਾਅਵੇ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਾਰੇ ਲੰਬਿਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਸਮਝੌਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਬੰਦੋਬਸਤ ਉੱਤੇ, ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਇੱਕ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ/ਨੋ-ਕਲੇਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ/ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰਸੀਦ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ

ਬਾਅਦ, ਨਾ ਤਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਬਚਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

(iii) ਇੱਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਸਿਰਫ਼ ਛੇ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਜਾਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਛੇ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਸੀਦ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਫੰਡਾਂ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਦਬਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਬਿੰਦੀਆਂ ਵਾਲੀ ਲਾਈਨ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕੀਤੇ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਕਮ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਬੰਦੋਬਸਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਛੁੱਟੀ ਆਰਥਿਕ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਨੂੰ ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

(iv) ਇੱਕ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਬੀਮੇਦਾਰ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੌਰਾਨ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ (ਬੀਮੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ) ਲਈ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਵਾਊਚਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ,

ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਦਾਅਵਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿੱਤੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਮੰਗ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਣ-ਮਿਤੀ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ, ਵਾਊਚਰ ਏ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਦਬਾਅ, ਮਜਬੂਰੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਸੂਖਮ ਹੈ, ਪਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਲੀ ਹੈ। "ਸਮਝੌਤਾ" ਸੁਤੰਤਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਵੱਲ ਭੇਜਣ ਲਈ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(v) ਇੱਕ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਜੋ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੰਦੋਬਸਤ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਭਾਵੇਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਵਿੱਤੀ ਮਜਬੂਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਦਬਾਅ ਜਾਂ ਆਰਥਿਕ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਪਸੰਦ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਧਮਕੀ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਮਜਬੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਜਾਂ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ”

14. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ

ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਸਟਰ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰ.

"18. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸੰਪੂਰਨ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਜਾਂ ਨੋ-ਕਲੇਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ, ਦਬਾਅ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਪੱਖ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮੁੱਖ ਜੱਜ/ਉਸ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਅਤੇ ਸੱਚਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਿੱਥੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਜਾਂ ਨੋ-ਕਲੇਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਂ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਵਾਦ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ, ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। "

15. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਤੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਧਿਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਧਾਰਾ 11 (6) ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਮੱਗਰੀ ਰੱਖ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਐਕਟ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਕੇਸ (ਉੱਪਰ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ -

“ 9. ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ, ਦਬਾਅ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਇੱਕ ਗੰਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਜੱਜ/ਉਸ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮੱਗਰੀ ਰੱਖ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

16. ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ/ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦੇ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਅਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ 11 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। -

“ xiii. ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਟੈਂਡਰਡ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਉੱਤੇ ਬਿੰਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਗੰਭੀਰ ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਦਬਾਅ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਇੱਕ ਕਥਿਤ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਮਿਤੀ 24.06.2016 ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। 2,20,36,840/- (ਦੋ ਕਰੋੜ ਵੀਹ ਲੱਖ ਤੀਹ ਛੇ ਹਜ਼ਾਰ, ਅੱਠ ਸੌ ਚਾਲੀ ਸਿਰਫ) ਰੁਪਏ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। 5,12,49,241/- (ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਬਾਰਾਂ ਲੱਖ 49 ਹਜ਼ਾਰ ਦੋ ਸੌ ਇਕਤਾਲੀਸ ਰੁਪਏ) ਪੈਸੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ।

xvii. ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਮਿਤੀ 27.07.2016 ਰਾਹੀਂ ਕਥਿਤ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਨੂੰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿੱਤੀ ਦਬਾਅ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 27.07.2016 ਮਿਤੀ ਵਾਲੇ ਇਸ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। 2,92,12,401/- (ਦੋ ਕਰੋੜ ਨੱਬੇ ਲੱਖ ਬਾਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਚਾਰ ਸੌ ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਸਿਰਫ) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 18 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਉੱਤੇ ਯਾਨੀ 06.07.2016 ਤੱਕ ਵਿਆਜ ਦਾ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ।

17. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਧੋਖਾਧੜੀ/ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ/ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਜੋ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਸਚਾਰਜ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧੋਖਾਧੜੀ/ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ/ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਮੁੱਖ ਜੱਜ/ਉਸ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

18. ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਤੱਥ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ 25 ਸਤੰਬਰ, 2013 ਅਤੇ 25 ਅਕਤੂਬਰ, 2013 ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੀਆਂ ਦੋ ਘਟਨਾਵਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਸਰਵੇਅਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ 5 ਮਈ, 2016 ਅਤੇ 24 ਜੂਨ, 2016 ਨੂੰ 25 ਸਤੰਬਰ, 2013 ਅਤੇ 25 ਅਕਤੂਬਰ, 2013 ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਈ-ਮੇਲ ਭੇਜੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਜਵਾਬ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 12 ਜੁਲਾਈ, 2016 ਨੂੰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗੀ ਜੋ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 27 ਜੁਲਾਈ, 2016 ਨੂੰ, ਇਸ ਨੇ ਯੂ-ਟਰਨ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ/ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬਿੰਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਵਾਕੰਸ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ/ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜੋ ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਇਬ ਹੈ।

19. ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਉੱਤੇ, ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਹੀ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਐਕਟ ਦੀ

ਧਾਰਾ 11 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਸਾਲਸੀ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

20. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਸੋਧ ਐਕਟ, 2015 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6ਏ) ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸੀਮਤ ਆਦੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੇ ਤੱਥ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡੂਰੋ ਫੇਲਗੁਏਰਾ ਐਸ. ਏ. ਬਨਾਮ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਗੰਗਾਵਰਮ ਬੰਦਰਗਾਹ ਸੀਮਤ 2017 (9) ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 729 ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਰੀਖਣ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਛੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਿਆਂ (ਪੰਜ) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਗਰੰਟੀ) ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਗੰਭੀਰ ਵਿਵਾਦ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਹਰੇਕ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਐਕਟ, 2015 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6ਏ) ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਢਲੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸੀਮਤ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਛੱਡੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹੋਂਦ

ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਹੱਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬੇਲੋੜੀ ਲੰਬੀ ਨਾ ਹੋਵੇ।

21. ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ 11 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ 27 ਜੁਲਾਈ, 2016 ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਾਊਚਰ ਉੱਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਾਲ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਹਾਇਕ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ।

22. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਕੈਨੀਕਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਵਿਵਾਦ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਾਲਸ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ।

23. ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

24. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਵੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ

ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate